www.svoboda-news.com

Published and distributed under permit (No. 751), authorized by the Act of October 6, 1917, at the Post Office of Jersey City, Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXX. Число 60. Джерзій Сіті, Н. Дж., середа, 15. марта, 1922.

VOL. XXX. No. 60. Jersey City, N. J., Wednesday, March 15, 1922. THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

НАДІЯ НА ВІДВЕРНЕННЯ ВУГЛЕВОГО СТРАЙКУ ПРОПАДАЄ

ВАШИНГТОН, 13. марта. — Урядові круги вже просто стратили всяку надію на можливість відвернення робітничого страйку в зюнионізованих округах мягкого вугля.

Мимо сього, що уряд старався рішнім способами довести до конференції межи майнерськими юніями та властителями копалень, ті послідні постійно відмавлялися взяти в ній участь, хоч вони постійно висували домагання обниження робітничої заплати о 20 процент. Зате робітничі юнії як передше, так і тепер повтаряють свою готовість до конференції.

Департамент (міністерство) праці, однак, зі своєї сторони занедбало зробити ще один крок, а саме той, котрий пропонували робітничі юнії; урядники майнерської юнії саме з гори не вірили в успіх усиля уряду так довго, поки він сам не возьме краще цілу справу під розвагу і не закличе обі сторони на конференцію.

ВЛАСТИТЕЛІ КОПАЛЕНЬ ВОЄ СВОЄ.

ПИТСБУРГ, 13. марта. — Товариство властителів копалень мягкого вугля в околиці Питсбурга запросило юніяних майнерів на конференцію для обговорення скалу заплати для майнерів в питсбурскім окрузі.

Конференція малаби відбутися в понеділок, дня 20. марта.

БОЛТИМОР, Мерілєнд, 13. марта. — Дня 25. марта мають початися тут конференції межи представниками так званого 15-го округа майнерської юнії Юнайтед Майн Воркерс оф Америка та представниками властителів копалень мягкого вугля в північно-західній Верджінії про робітничу заплату.

Обі згадані конференції являються висилом анії властителів копалень, котрі не хочуть робити з майнерською юнією одного контракту, обовязуючого всіх майнерів мягкого вугля, але осібний контракт в кождім окрузі.

СПРАВА ГОВАТА.

ВАШИНГТОН, 13. марта. — Найвисший Суд Злучених Держав розбирав нині апеляцію Александра Говата та його товаришів, котрі були засуджені за погорду для суду через свій непослух конзаскому стейтовому законови про промислові суди. Суд відкинув апеляцію.

ТКАЛЯНИЙ СТРАЙК ПОЧИНАЄ ВОСЬМИЙ ТИЖДЕНЬ.

ПРОВІДЕНС, Ровд Айленд, 13. марта. — Страйк новоанґлійських ткалиних робітників, який повстав через самовільне обниження робітничої заплати та продовжене робочої тижня властителями ткалиних фабрик, починає нині осьмий тиждень.

Страйк іде з цілою силою. Ані одна фабрика, котра не погодилася з робітниками, не працює, хоч всі стараються набирати страйколомів. В окрузі бавовняних фабрик нагромаджено масу війська, національні ґвардії, а тим часі два відділи кінноти та компанія машинових крісів ,та кількасот заступників шерифів повнять в окрузі службу день і ночі, хоч там панує повний спокій. Робітники дуже часто пікетують масово мимо протестів фабрикантів до стейтового ґубернатора.

Послідними часами бизнесмени околиці почали клопотатися страйком, бо вже в вони починають відчувати наслідкі страйку, котрий причиняє втрату для робітників в сумі яких 300,000 долярів тижнево. До того всі податковці стейту Ровд Айленд починають журитися будучими податками, бо кошти удержання війська в страйковім окрузі спадуть на них.

КОМІТЕТ ПАЛАТИ ПОСЛІВ ЗА ЗМЕНШЕНОЮ АРМІЄЮ

ВАШИНГТОН, 13. марта. — Комітет палати послів для видатків ухвалив предложити конгресови начерк видатків, після котрого видатки на удержане армії малиб бути зниженї до 118 мілїонів долярів річно, себто о майже 88 мілїонів долярів менче в порівнанню з попереднім роком.

На основі сього закона американська армія числилаб 115 тисяч мужів та 11 тисяч старшин. Над Реном малоб лишитися всего 500 американських вояків.

Комітет заявляє в своїм рапорті, що він не хоче затрокувати добірність американської армії, але на його думку заряд армії пожирає непотрібно занадто великі суми гроша.

ЗАВЗЯТА БОРОТЬБА ПРОТИ ДОГОВОРУ ЧОТИРОХ ДЕРЖАВ.

ВАШИНГТОН, 13. марта. — Боротьба межи прихильниками та противниками договору чотирох держав в справі посілостий та Тихому Океані вибухнула нині знов в сенаті і проявилася завзятою пяти-годинною дебатою.

Проти договору промовляли републиканці Бора та Джансон і демократи Рід, Робінсон та Стенлі. Бора називав договір союзом, а Джансон виказував, що се нічого нового, лише друга Ліґа Народів. Сенатор Робінсон предложив поправку до договору, котра зобовязує всі держави, підписані під договором, зійтися на конференцію, коли спірна справа не може бути полагоджена дипльоматичною дорогою. Обі сторони сенату згодилися голосувати над поправкою Робинсона у второк о 4. годині сполудня або скорше.

КУБАЛЬ БОЖЕВІЛЬНИЙ В „ДОМІ СМЕРТИ"

Лаврентій Кубаль, Поляк, що кілька місяців тому в цілях рабунку, забив на Лонґ Айленд, Ню Йорк, одну старуху, та був засуджений на страчення, заховується у „домі смерти" (часть вязниці, де держуть засуджених на смерть) як божевільний. Він шукав в своїй кімнаті за машиновим крісом, котрий, як він каже, має бути схований в його кімнаті. Коли його перенесено до кімнати для божевільних, виложеної з усіх сторін матерацом, він кричав цілих 48 годин без перерви, розбуджуючи просто всіх вязнів.

Кубаль уже два рази пробував відобрати собі життє у тюрмі, але сторожі вязниці за кождим разом потрафили сьому запобігти. Його адвокати робили зусилля, щоби його признати божевільним, але ґубернатор стейту признав його умово здоровим чоловіком.

ЧОЛОВІК, КОТРОГО НЕ ХОТІЛИ ВІШАТИ.

Яких 19 літ тому федеральні суди в Оклагомі заарештували і судили за вбийство одного Мурина, Кіда Келі на імя. Мав він був вбити другого Мурина, а федеральні суди судили його тому, бо Оклагома належала тоді до Злучених Держав як посілість („територія") і ще не мала зорґанізованої стейтової власти. Келі суди засудили його на смерть, але як Келі почав апелювати до висших судів, Злучені Держави постановили зорґанізувати з території новий стейт Оклагому. Коли стейт уже був зорґанізований, справа Келі мала прийти до стейтового суду, бо після конституції карна справа мала належати до стейтової власти. Однак стейтові суди не могли судити його, бо тоді як він поповнив свій злочин, ще не було стейтового закона, котрий забороняв убийства. Одним словом і федеральні суди і стейтові суди відмовилися досудити до кінця Мурина і виконати на ньому кару смерти. Серед таких відносин Келі просидів у вязниці 18 літ, осуджений буцімто на смерть федеральним судом але так, що федеральна власть не могла виконати кари смерти. Рік тому назад міністерство судівництва звернуло увагу президента Гардінґа на сю справу, домагаючися рішення. Радили виконати куру смерти, вложену на Келі 18 літ тому. Однак Гардінґ розібравши справу помилував Келі. По 18 літах вижиданьи кари смерти Келі вийшов свобідний на світ.

46 МІЛІОНІВ НЕЦЕРКОВНИХ ЛЮДИЙ В АМЕРИЦІ?

Бувший апеляційний стейтовий судия А. Паркер з Ню Йорку говорив в неділю в одній церкви проповідь і сказав підчас неї, що в Америці, в котрій колись кожда людина признавалася до одної або другої церкви, є нині 46 мілїонів людий, які не почуваються до вязи з жодною церквою. Він закликав церкви, щоби напружили всі зусилля привернути до себе тих нецерковників.

84 ПРЕТЕНДЕНТИ ДО ВІЗДКУ.

Федеральне бюро ветеранів у Вашинґтоні розбирало недавно дуже рідку справу. В році 1918. помер в таборі Боргард, Місісіпі, один Бенґ Тейлор з Крістел Спрінґс, Місісіпі. В своїм тестаменті він лишив свою асекурацію свому батькови, а сей умираючи, лишив її своїй найблизчій родині. Федеральне Бюро Ветеранів вислало зараз до родини запит за родину батька, і по якомусь часі дістало спис, на 5-стіп довгий. В сьому списі були подані імена, вік, і адреси: 9 його братів, 6 сестер, 6 стриків 23 братанчів, 19 братанниць, 6 шваґрів 8 братових, 6 кузинів та одної мачухи. Тринцять вісім осіб з тих 84 осіб носить імя Тейлор. Бюро ветеранів переглянуло листу і поробило з родинною умови, на основі котрої мачуха та 15 братів і сестер мають діставати кожде по 1 долярови 92 центи місячно через 204 місяці за рядом.

ЗВІРЮКА НАЙШЛА ОБОРОНЦІВ.

Коли др. Онелі, голова звіринця в Буенос Айрес, в Арґентині, подав вістку, що він уже дістав достаточну суму жертв, щоби улаштувати виправу по мнимого передпотопного потвора, що мав жити в кількох озерах коло гір Анд, „товариство для охорони звірят" виступило проти виправи і зажадало від уряду, щоби він заборонив виправу, бо вона противиться арґентинському законови про жорстокість супроти звірят. Товариство домагається, щоби уряд приказав учасникам виправи, котрі конче завзялися доставити звірюку живою або неживою, покинути свою виправу і лишити звірюку в спокою. Голова товариства пише в листі до ґубернатора південної части Арґентини, що звірюка, якби її спіймано живцем, після всякої правдоподібности погибла-б від зміни підсоння, колиб її перевезти до теплійших країв на північ.

Тимчасом професор Онелі подає вістку, що виправа по звірюку вибереться правдоподібно уже при кінці сього тижня.

ПРОБИ БЕСІДНИЦТВА НА МАНІТОБСЬКІМ УНИВЕРСИТЕТІ.

Комітет манітобського університету владив проби в бесідництві. Між 11-ма бесідниками найбільшим бесідником показався Хінець, студент фільософії, Петро Мар. Він говорив про революцію в Шантунґ.

ЗАХІДНИМ КОПАЛЬНЯМ ГРОЗИТЬ СТРАЙК.

З Калґари доносять, що „Юнайтед Майн Воркерс" округ 10, можуть невдовзі почати страйк, що обіймав би копальні полудневої Алберти і части Бр. Колюмбії. Доси йдуть переговори між робітниками і роботодавцями і послідні хочуть знизити платню від 30 до 50 процент, себто до того, що було 1915 року. На страйк вийшло би около 9.000 робітників.

БЕЗРОБІТНІ НЕ ХОЧУТЬ ЗА 20 ДОЛЯРІВ І ХАРЧ РОБИТИ.

Летбридж, Алта, 1. марта. — З околиці зажадали з кількох місць, щоби робітники, які є в списі безробітних, йшли до роботи за 20 дол. на місяць і харч, але ті відмовились. Їм говорили, що як тілько зачнесь весняна робота, то дістануть звичайну платню, однакож се не помогло. Тоді імена робітників, які відмовились йти робити, вичеркнено зі „спису тих, яким дає ся поміч і вони тепер мусять або самі шукати роботи тут, або забирати ся до инших міст.

СОВЄТИ СКУПЧУЮТЬ АРМІЮ НА ПОЛЬСЬКОМУ КОРДОНІ.

ВАРШАВА, 17 лютого. — Біля польського кордону помітно концентрацію совєтської армії. В напрямку Гомель — Могилів на Дніпрі — Орша зібрано великі відділи кінноти. Командуючим західним фронтом Тухачевського.

ПРОПОЗИЦІЯ ПЕРЕДАЧІ ЗЕМЛІ ПРОВІНЦІЯМ

Отава, Онтеріо, Канада, 28. лютого. — Премієр Мекензі Кінґ написав лист до премієрів Манітоби, Саскачевану і Алберти, пропонуючи в імени правительства передачу згаданим провінціям їх природних богатств, які доси належали до федерального правительства. Пропозиція премієра Кінґа є така: Провінції мають зречися субсідій від федерального правительства а за те мають перебрати публичні землі в тих провінціях.

СНІГИ НА ПІДКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Великі сніги і бурі вирядили на Підкарпатській Україні та Словаччині великі шкоди. Ціла Підкарпатська Україна відрізана від світа. На Словаччині привернено нормальний зелізничий рух.

ДО ЛАСКАВОЇ УВАГИ!

Отсим повідомляємо наше Шановне Громадянство, що Книгарня У. Н. Союза (Ukrainian Publishing and Printing), яка доведавна містилася в льокали під числом 30 East 7th Street, New York, N. Y., находиться тепер в домі У. Н. Союза в Джерзи Сіти.

Всі ті наші Вп. Земляки, котрі мали якенебудь діло з Книгарнею У. Н. Союза в Ню Йорку, будуть ласкаві відносятися тепер з усякими справами, входячими в обсяг друкарства і книгарства, на адресу:

"SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

Усі замовлення, як у меншій так і в більшій скількости, ми полагодимо відворотною почтою совісно, ретельно, щиро і по можливо найнизших цінах.

Дякуючи за дотеперішну прихильність до нашої інституції і надіючися дальшої звязи з Вами,

Остаємо з високим поважанням

Адміністрація „Свободи".

ОТВОРЕННЄ МІЖНАРОДНЬОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ В ҐЕНУЇ НАЗНАЧЕНО НА 10. ЦВІТНЯ С. Р.

ЛОНДОН, 13. марта. — Нині оголошено тут, що конференцію міністрів заграничних справ Великої Британії, Франції й Італії назначено вже остаточно на 23. с. м. Конференція відбудеться в Парижі і має обговорити програму ґенуенської конференції.

Сьогодня також оголошено урядову заяву, що італійське правительство приняло день 10. цвітня с. р. яко реченець отворення зібрання в Ґенуї.

Ся заява розвіяла чутки, буцімто є гадка покинути скликане ґенуенської конференції з причини відмови Америки від участи.

ФРАНЦІЯ ПРОТИ ЗВОРОТУ ЗАПЛАТИ АМЕРИЦІ ЗА УДЕРЖАННЄ ВІЙСКА В НІМЕЧЧИНІ.

ПАРИЖ, 13. марта. — Французький премієр Пуанкаре заявив, що на його погляд Злучені Держави не мають законної основи для домагання, щоб алянтська комісія воєнних відшкодовань виплатила 251 мілїонів долярів із суми, яку Німеччина виплатила алянтам, яко зворот коштів за дотеперішнє удержанє американської окупаційної армії в надреньскому краю в Німеччині.

Пуанкаре каже, що Америка домагається того звороту на підставі окремого II договору з Німеччиною ,який заключила в Берлині. Але як Америка не признає версайського договору, так теж алянти не обовязані, каже він, признавати берлинського договору.

На думку французького премієра домагане Америки технічно стоїть лихо, але можнаб приступити до полагоди сеї справи, якби поборено технічні перепони.

БОМБА В АМЕРИКАНСЬКОМУ ПОСОЛЬСТВІ В БОЛГАРІ.

СОФІЯ, столиця Болгарії, 12. марта. — Якийсь заговірник кинув бомбу до тутешнього посольства Злучених Держав. Бомба вибухла ,але нікого не ранила.

Американський посол Чарлз С. Вилсон не був тоді присутний в домі посольства.

ЗДАВЛЕННЄ РЕВОЛЮЦІЇ В БРИТАНСЬКИЙ ДОМИНІЇ В ПОЛУДНЕВІЙ АФРИЦІ.

ЛОНДОН, 13. марта. — Останні звідомлення з південної Африки подають, що по завзятих боях, в яких по обох боках полягли сотки убитих, державне військо осягнуло перемогу.

Досі полонено понад 2,000 революціонерів і сильні відділи державного війска мають вже місто Йоганнесбурґ під своєю контролею.

Премієр Південно-Африканської Спілки, ґенерал Джан Кристіян Смутс заявив, що доходження виявили, що „червону" революцію викликано за гроші із заграниці.

БОЛЬШЕВИКИ ОСТЕРІГАЮТЬ ПОЛЬЩУ, ЩО ЧЕРЕЗ ПЕТЛЮРУ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО РОСИЙСЬКО-ПОЛЬСЬКОЇ ВІЙНИ.

МОСКВА, столиця Московщини, 12. марта. — Большевицький міністер закордонних справ Юрій Чічерін вислав ноту до Польщі, в якій домагається, щоб вони знищили у себе дома всякі проти-російські воєнні організації.

Він грозить Польщі, що коли вона сього не виконає, то на случай війни Росиї буде поступати з польськими жовнірами так як з неправильними войовниками, бандитами.

Чічерін каже, що отаман Петлюра й інші приготовляють в Польщі весняну виправу на Росію, й остерігає її, що всяке дальше нарушенє ризького мирового договору може довести до нової російсько-польської війни.

ЛЕОН ТРОЦЬКИЙ ОСТЕРІГАЄ БОЛЬШЕВИКІВ ПЕРЕД НЕБЕЗПЕКОЮ ВЕСНЯНОЇ ВІЙНИ.

МОСКВА, столиця Московщини, 12. марта. — Нині говорив большевицький міністер від війни Леон Троцький на надзвичайному зібранню московського совета. Він балакав про ґенуенську конференцію і подав докази з газет, що на весну другі держави приготовляють воєнну виправу проти большевицького уряду в Росії.

Він сказав, що капіталісти французькі, англійські й американські підпирають Миколу Миколаєвича Романова на царя, сподіваючись за се дістати нафту в Баку на Кавказі.

Троцький казав, що він є за миром, але взяває до поготівля і приготовання „червоної" армії на напади чужих держав.

ЯПОНСЬКИЙ ПРЕМІЄР ВИСЛОВЛЮЄ ПРИЗНАННЄ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО СЕКРЕТАРЯ.

ТОКІО, столиця Японії, 13. марта. — Японський премієр Такаваші приймав урядово адмірала барона Ката і других японських делеґатів, що вернулися із вашинґтонської конференції на спеціяльним принятю в їх честь.

У своїй промові премієр висловився з признанєм про їх праці й успіхи сеї праці, а також і про заслуги американського державного секретаря Чарлза Е. Гюса для доведення до успіху ріжних умов.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 88 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents the copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерси Сіті і заграницею.
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

Зміна адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1888 Montgomery.

Без зголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 88 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПРОМИСЛОВИЙ ЮНІОНІЗМ.

Ткальняні робітничі юнії, що тепер ведуть уже восьмий тиждень дуже успішний страйк в Новій Англії, постановили віднестися до юній кравців, щоби не допускали до того, аби кравці вживали до виробу одиніи матерії, виробльованої страйколомами. Се змаганнє ново-англійських робітничих юній відкриває туже важну струю в розвою американського юніонізму.

Найдавнійша форма зорганізованої промислової (у фабриці) робітничої боротьби за поправу робітничої долі опиралася на засаді, що всі робітники як цілість повинні належати до одної організації, яка має боронити інтереси усіх робітників. Такою організацією були Рицарі Праці (Найтс оф Лейбор), котрі почали гарний розвій після горожанської війни в Америці й у свій час були найбільшою робітничою організацією у світі.

Організація упала, бо робітники кождого звання, занятї тою самою роботою, почали організуватися в осібні робітничі товариства, побачивши видно, що в той спосіб краще охороняти свої інтереси як в одній загальній робітничій організації.

На руїнах давної загальної робітничої організації повстали осібні організації, з яких кожда обєднує робітників одного ремесла. Через те така організація й зветься по англійськи „трейд юніон" або „крефт юніон". Навіть коли такі юнії лучиися в одну загальну організацію, ся організація не була нічого більше, як дуже люзна федерація „трейд-юніонів".

Початок двайцятого століття се часи найкращого розвою сеї форми робітничої організації. Найбільша американська робітнича федерація юній, так звана Американська Федерація Праці, начислює нині коло 5 міліонів членів, але поодинокі належачі до неї юнії не мають ніякого тіснійшого звязку межи собою і рідко коли помагають собі взаїмно в боротьбі більше як приватні люди. Що більше, вони деколи собі навіть шкодять: Коли один фах або ремесло вийде на страйк, другий робить далі, дуже часто вживаючи матеріялів, вироблених страйколомами фаху, в котрім є страйк. Отсе скеєвоанне юністів проти юністів другого фаху мусіло викликати опозицію і спроби зарадити лихови. Найповажнійшою спробою в тім напрямі треба уважати організованнє так званих промислових юній, себто організованнє робітників після фахів та ремесел, а після промислів: після трейдюнізму зелізничі робітники зорганізовані в кілька фахових організацій, тоді як після промислового юнізму всі зелізничі робітники малиб бути зорганізовані в одну юнію. Коли піднесено думку промислового юнізму, проти нього виступили завзято фахові юнії. Однак рух за новою формою робітничої організації зростає. Нині вже є кілька успішних юній, побудованих на тій основі, і, як видно з таких подій, як отся згадана вгорі, розвій робітничих організацій іде природно в напрямі до промислових організацій.

СХІДНА ГАЛИЧИНА НА КОНФЕРЕНЦІЇ В ҐЕНУЇ.

Дня 18. лютого с. р. відбулось у Варшаві засіданнє заграничної комісії польського „сейму", на якому міністер заграничних справ Скірмунт заявив, що „має певні дані, що справа Східної Галичини буде предметом нарад на конференції в Ґенуї".

Міністер Скірмунт вважає тому, що хоч „справа уділення Східній Галичині національно-культурної автономії є „в тому бадання", то одначе польський уряд вважає, що не належить з тим виступати тепер. Міністер Скірмунт хотів спочатку дати Східній Галичині „автономічний статут" та перевести конкретні закони для заспокоєння домагань Українців, але се тяжко супроти „розбежносьці здань і поґльондуф".

ДО ЧОГО ВЖЕ ДОХОДЯТЬ ПОЛЬСЬКІ РОЗБОЇ В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИЧИНІ!

ПОЛІЦІЯНТИ ВБИЛИ СЕЛЯНИНА!

Дня 14. лютого с. р. на торзі в місті Отинії (повіт Товмач, Галичина) продавала селянка яйця, жадаючи по 35 мп. за штуку. Місцева поліція забрала її за се на постерунок, де жандарми дуже побили її. Її муж, Дмитро Денищук, господар із села Голоскова, обстав за нею, оправдуючи її тим, що тепер все дорожіє, та що треба збирати гроші, щоби заплатити данину.

За свою оборону заплатив він дуже дорого. Жандарми викинули тоді збиту жінку з льокалю, а над Денищуком розпочали екзекуцію. НЕЩАСНИЙ УМЕР ПІД ПОБОЯМИ.

На вістку про його смерть збіглась товпа людий перед постерунком. Та до убитого не впущено нікого, навіть жінки.

До натовпу зібраних людий вийшло кількох поліціянтів і, погрожуючи крісами, приказали розійтися. Всі розійшлися, а „органи безпеченства" пійшли в місто робити „порядок".

По місті збирались гуртки занепокоєних людий, а головно біля почти.

Сі злодійни наїзника Україці повинні подавати до відома широкому світови, а зокрема аліянтам і Америці, котрі віддали українську Галичину в польську неволю.

СКРІПЛЮЙТЕ ПОЧУТТЄ САМОПОШАНИ, А НЕ САМОПОНИЖЕННЯ.

(Від власного кореспондента).

Не вдалося нам так швидко збудувати державу як сього бажалося і як вдалося деяким иншим поневоленим народам (прим. Чехам або Полякам).

Се невдача викликала в нашім громадянстві передовсім на еміґрації, одну дуже шкідливу появу, а саме понижуванне й обезцінюваннє всего, що в нас діється, якесь хоробливе самоорльовуваннє.

Влучно писав канадійський „Український Голос", що коли наша еміґрація в Америці відноситься скептично до нашої діяльности в старім краю, тому винен перше всего старий край, а головним чином політична еміґрація. Бо ніхто инший тільки вона, поборюючи одна ґрупа другу, вмовляє в американських Українців, що всі наші політичні провідники і взагалі вся наша діяльна інтеліґенція — се нездари або просто таки ледачі люди. Одні обмовлять Грушевського, другі Винниченка, треті Петлюру, четверті Петрушевича і т. д. і т. д. —і виходить, що на цілій Україні нема чоловіка, який би був вільний від тяжких закидів і обвинень.

Розуміється, критикувати те, що в нас діється, можна і треба. Але є ріжниця між критикою, яка поважно розслїджує причини, і критикою, яка лає всіх і всех.

Тимчасом поважних студий або хоч статей про причини наших невдач появляється дуже мало. Замість розслїджувати як **внутрішні** (довголітна неволя, яка здавила в нас державну думку; непідготовленість інтелігенції, несвідомість народніх мас) так і **зовнішні** (головно війна Московщини і Польщі проти нас і байдуже, а властиво ворожа відношенне антанти), автори (навіть поважні!) вдовольняються або поверховним перекидуваннєм вини з одної партії на другу або загальним менторством на тему нашої нездарности і ледачости.

Ось кілька примірів.

* * *

Увійшло в нас у моду при кождій нагоді говорити, що всім невдачам нашого державного будівництва винні тільки ми самі. В останнім результаті се можна приняти за правду, як за правду можна приняти, що голодний сам собі винен, що вмер з голоду. Але буде се дуже „одновбока" правда. Треба би ще розслідити причини його голоду і т. д.

Близше поясненнє сеї нашої вини звичайно виглядає так, що, мовляв, натворилася партій, кожда хотіла дістати в руки провід, ніхто нікого не слухав і т. д.

Найперше є в сім тільки часть правди. В Українській Центральній Раді якоїсь надзвичайної боротьби партій не було. Навпаки, швидше можна говорити про більшу, ніж звичайно, однодушність. Перші часи Директорії не були так само часами надзвичайної партійної боротьби.

Слід би застановитися, чи партійні межиусобиці це є радше наслідком невдач державного будівництва, а не причиною. Як справа йде добре, нема до чого причепитися і „критики" сидятть тихо. Критика в шкідливім розумінню зачинається звичайно тоді, коли справа починає зле йти; тоді є що критикувати і є привід також до несовісної критики. Народня приповідка влучно говорить: „Де на току не молотиться, там в хаті колотиться".

Поза тим забувають люди, що мусів же хтось витягти руку по владу, мусіла бути боротьба за ту владу. Адже влада не паде з неба, а творить її нарід. І ріжні напрями в народі борються за владу. Так все було, є й буде.

Очевидно, я не проти того, щоб розслїджувати ті внутрішні причини наших невдач. Але я рішуче проти того, щоб видавати такі односторонні присуди на цілий нарід.

Моя думка така, що в даних обставинах (значить, при такім нашім **внутрішнім** стані, який творився віками і який з нині на завтра годі зміниити) нашим невдачам **богато більше винні зовнішні відносини, ніж внутрішні.**

Треба собі тільки реально уявити, що значить для держави **вести рівночасно дві війни.** Уявім собі, що Україна була впорядкована держава, — чи й тоді вона моглаби з успіхом вести рівночасно війну проти Московщини і проти Польщі? З другого боку уявім собі, що Польща чи Чехія мала би такі дві війни, які мала Україна, а не мала би ні від кого помочи, як не мала її Україна. Хоч даний внутрішній стан Польщі чи Чехії був значно ліпший ніж Україні, одначе я певний, що ні Польща ні Чехія, коли-б була в такій халепі, як Україна, не мала би тепер своєї держави.

Здається мені, що таке вмовлюваннє в нас самих, що ми всі або нездари або лайдаки не осягне тої цілі, яку мають на меті ті, що так роблять. Очевидно, вони хотять заставити нарід до внутрішньої поправи. Але таке самопонижуваннє доведе скорше до отупіння. Коли комусь вічно товкти, що він кругом нездара, то се зовсім не скріпляє його енерґії.

При тім — яке се має значіннє на-зверх. Якби я був Поляк чи Москаль, я вибрав би тільки всі ті „цвіти" нашої преси, відповідно зредаґував і довів до відомости міжнародного політичного світа, кажучи: „Ось дивіть, як вони самі себе представляють. Де можна такому племени дати державну самостійність!"

Говорім про свої хиби, але говорім поважно, а при тім не забуваймо, що й ті наші хиби є в якійсь мірі видливом чужої неволі. А найголовнійше, що се наші сусіди-вороги пошкодили нам збудувати нашу державу. Звертаюмо всю нашу енерґію проти них, а не на само понижуваннє самих себе!

* * *

До сеї самої категорії належить також говоренне про „страшні помилки" нашого проводу. Шановний земляче, присядь, збери матеріяли й напиши поважну працю про ті „страшні помилки", як тільки праця буде добра, зробиш велику користь Україні.

Але ось прим. пише зміяк з Загребу статтю до „Української Трибуни" про те, що еміґрації треба політично зорганізуватися в один фронт. „Українська державна справа — не стоїть ще так кепсько" — пише він. Ну, і слава Богу, можна би сказати. Але-ж земляк мусить додати: „поминувши страшні і незабутні помилки Центральної Ради, Гетьмана і Директорії". По що се і чи се справедливо? Та хоч би сказав, які помилки, то бодай знали би, яка його думка.

Тимчасом таку загальну фразу можна сказати про кожде правительство кождої держави. Кожде правительство робить помилки. Як ціла Франція величала Клемансо за побідне закінченнє війни і Версайський мир! А прийшли по нім инші і почали критикувати. Коли прихильники Клемансо закидали кабінетови Бріяна, що він занадто уступчивий супроти Німеччини, Бріян відповів: „Щож робити, коли Клемансо заключив такий нездарний мировий договір, що на його основі трудно вести успішнійшу політику!"

Наводжу се на те, щоб показати, що нема правительства без помилок. І власне тому, що се є загальне людське явище, нема потреби говорити про нього все: до речі й не до речі. Треба тільки говорити там, де се потрібне, і, при тім тямити, що всі людські справи треба мірити людською мірою.

* * *

Дуже прикре враженнє зробила на мене стаття Радянина п. н. „Наша Надія", поміщена в 13-м числі „Свободи" з 18-го січня.

Ціль статті: заохотити американських Земляків до помочи нашій молодіжи, — така, що тільки похвалити її треба. Справді, ніколи не буде за богато пригадувати громадянству його обовязок помогти скінчити студії молодіжи, яку чекає праця дальшої будови нашої держави, праця докінчити те, що почало старше поколінне.

Але чи для сього треба вилаяти все старше покоління, не лишаючи на нім сухої нитки, представляючи справу так, що старі діячі нездари, а середнє покоління самі ледачі люди, які „торгують своєю совістю, честю, патріотизмом, Україною" і т. д.?!

Молодіж є надія кождого народу без огляду на те, яке є старше покоління, бо власне вона приходить на зміну старшому поколінню. І сього досить, щоби зрозуміти, що молодіжи треба помогти.

А та чорна ніч як оцінка середнього покоління, **се просто груба неправда,** проти якої треба рішуче запротестувати.

Покоління 30—40 років, се те покоління, що виносило на своїх плечах війну за державну незалежність, се те покоління, що брало участь в цілій державній роботі — се ті Винниченки, Петлюри, Ткаченки, Липинські, Голубовичі, Шраги, Шерстюки і т. д. і т. д., що на їх плечах лежав увесь тягар державного будівництва. Може їх плечі були за слабі, може се було діло понад їх сили (чому в кождім разі винні не самі вони, а цілий нарід), може сіріші люди з свого покоління звихнулися. Але се неправда, груба неправда кидати таке пятно на ціле покоління, відсуджувати всіх від чести й совісти.

Тай на еміґрації хто творить усі наші національні цінности, хто заступає нашу державну справу перед міжнародним політичним світом, хто працює в пресі, в наукових і гуманітарних інституціях, між иншими також в комітетах для помочи молодіжи, як не переважно люди того покоління.

Тай сам Радянин належить власне до того покоління. І виходить з його слів, що тільки він один праведник, бо на чола всіх инших він прибиває „Каїнове тавро".

Я просто не розумію, як міг поважний письменник так забутися.

Повторяю, молодіжи помогти треба, дуже треба і я тільки можу до поклику Радянина долучити й мою просьбу до американських Земляків, про що ще напишу окремо кілька уваг.

Одначе по що при тім опльовувати все старше покоління, і **то зовсім не справедливо?!**

* * *

Ми нинішні живі люди, зійдемо в могилу. З усіх наших змагань, жертв, радощів і болів останеться одним одинокім те, що було в свій час записане. За яких 50 літ не буде ні одної живої людини, яка змогла би сказати, який був Грушевський, Винниченко, Петлюра, Петрушевич і всі инші, яких імена звязані з теперішньою нашою історією. Щоб довідатися, які ми все були, наші нащадки мусять звернутися до того, що про нас написано. І що вони собі подумають про нас, своїх батьків і дідів, коли прочитають такі свідоцтва, як отсе слова Радянина і взагалі більшість того, що понаписувано в ріжних полеміках про теперішні часи?!

Між поколіннями є вічний духовий звязок. Нащадки живуть цінностями, які їм оставили їх предки, — тою культурою, яку вони витворили, тою славою, яку вони оставили, тими примірами, які дало їх життє. Що ми дамо нашим нащадкам, коли про всі наші змаганя і жертви свідчити-муть тільки такі неправдиві слова, як отсе слова Радянина, такі односторонні, несправедливі оцінки, як більшість ріжних партійних „критик"?

Те покоління, якому таку велику кривду робить Радянин, має — як кожде — свої хиби. Але має воно і свої заслуги. Воно не тільки виплекало ідею Незалежної України, але також пішло на боротьбу за здійсненнє її. Показалося, що се подвиг понад його сили. Але воно має що передати нащадкам.

Критикуйте його, але не опльовуйте!

І тямте кождий, хто се робить, що сим опльовуєте один з найважнійших моментів нашої історії, один з моментів, які власне творять історію.

Будіть і скріпляйте в народі почутте самопошани, а не самопонижання!

Прага, 12. лютого, 1922.

Др. Михайло Лозинський.

ПОЛЬСЬКІ ДОГОВОРИ РОСІЯ Й ҐЕНУЯ.

(Кореспонденція „Свободи").

Наступають надзвичайно цікаві часи в міжнародній політиці. І так Франція, яка заключила з Польщею три важні договори: політичний, військовий і торговельний — не діждавшися ще навіть ратифікації (потвердження) тих договорів, уже входить у переговори з Росією...

Се викликало перестрах у Поляків. Польські ґазети, які ще до недавна так бундючно виступали, тепер пишуть скромно про потребу ратифікації всіх згаданих договорів, хоч признають, що господарські договори з Францією для Польщі дуже тяжкі. Поляки потішаються тим, що Франція має два великі неповодженнем в заграничній політиці. Першим неповодженнем Франції є її непорозуміння з Америкою, другим ще більше прикрим те, що Англія хоче забезпечити Франції тільки західну границю Німеччини, а про східну границю Німеччини супроти Польщі не хоче з Францією переговорювати. Кажучи зрозумілою мовою, — Англія дає до пізнання, що вона згодиться на те, щоби Німці в відповідній хвилі забрали собі від Поляків ті землі, яких їм буде треба. А що Англія не згодилася досі також на означенне СХІДНИХ границь Польщі, отож Польща з обох боків не має забезпечених границь. Отож Поляки потішаються, що якраз таке становище Англії скріпить французько-польську приязнь і що це покажеться вже на конференції в Ґенуї.

На тій конференції має бути м. и. вироблений плян міжнародної уніфікації грошей. Річ ясна, що та уніфікація може слабшим державам вийти на шкоду, бо поставить їх під контролю сильніших.

Проти того пляну будуть боронитися малі держави й польська преса рахує на те, що це затіснить чесько-польський союз.

З приводу конференції в Ґенуї сподіваються Поляки також полагодження литовської справи. Польський уряд, рахуючи на допомогу Франції, хоче нової „унії" з виленською землею, за що обіцяє послів тої землі допустити до варшавського сойму.

Рівночасно відбуваються таємні переговори большевиків з урядами німецьким, французьким і англійським. Всі ті переговори стоять у звязку з конференцією в Ґенуї. Мають вони не тільки господарсько-торговельні, але й політичні цілі. Німецька преса доносить, що переговори між большевиками й Німцями вже так якби скінчені й що прийшло до порозуміння. Се дуже занепокоїло Поляків, особливо тому, що переговори між Німцями й большевиками держать у великій тайні.

Ті переговори вплинули на скорше закінченнє згаданих на вступі польсько-французьких господарських умов. Договори ті підписали Французи і Поляки дня 6. цего місяця (лютого). Короткий зміст їх такий:

1. В УМОВІ ТОРГОВЕЛЬНІЙ признають собі Франція й Польща права найбільш упривілеєних народів. То значить, що якби який инший нарід узискав у Франції або в Польщі який небудь вигіднійший привілей, то обі ті держави малиби право одна від другої зараз зажадати для себе таких самих привілеїв.

Тому що Франція має два роди тариф цлових а Польща тільки одну тарифу, упорядковано ті справи установленнем трох лист. В листі „А" вичислено 110 товарів французького вивозу до Польщі разом з процентами зменшення цлової належитости. В листі „Б" вичислено 49 предметів, які Польща вивозити-ме до Франції — під подібними умовами. В листі „Ц" вичислено сород і кілька предметів вивозу Польщі, що до яких Франція признала Польщі тільки деякі уступства від ріжниці між обома своїми тарифами.

Сей договір вплине некорисно на розвиток польського промислу ткацького і гарбарського, бо створить сильну конкуренцію, до якої польський промисл не доріс. Так пише польська преса.

В цім торговельнім договорі є ще важні постанови (в артикулі 5 і 8) про те, що Польща не мати-ме права таксувати товарів, які Франція везе через польську територію (нпр. до Росії).

Арт. 20 (останній) постановляє, що договір цей увійде в житте в 8 днів після ратифікації його,

Того самого дня (6. лютого) підписано ще між Францією й Польщею ДОГОВІР НАФТОВИЙ і т. зв. БІЛЯТЕРАЛЬНИЙ (двосторонний).

2. НАФТОВИЙ ДОГОВІР ДОТИЧИТЬ ОЧЕВИДНО ГАЛИЦЬКОЇ НАФТИ, значить — чужого добра, яким Польща не має права розпоряджувати. На який час цей договір заключено, польська преса промовчує. Польща мусіла згодитися на опроцентоване французьких капіталів, вложених в цей промисл і на інвестицію нових капіталів, надати французьким капіталістам „правний статут", заґарантувати їм свободу вивозу галицької нафти і її продуктів і Запевнити їм в значній мірі свободу розпорядимости девізами.

3. БІЛЯТЕРАЛЬНИЙ ДОГОВІР дотичить ріжних справ Французів у Польщі й Поляків у Франції, які досі треба було полагоджувати кожду справу з окрема в дорозі дипльоматичній, а від тепер будуть вони полагоджувані на основі цего договору.

Так торгують Ляхи тим, що до них не належить, як прим. галицькою нафтою.

Сегодня наспіли сюди короткі депеші, що Польща заключила ще оден договір — з малою антантою. На його основі стала вона членом тої спілки держав. Коли сі вісти будуть потверджені, напишу про цей факт докладніше.

У Відні, 25. лютого, 1922.

Др. Осип Назарук.

УКРАЇНЦІ В АМЕРИЦІ!
БОРОНІТЬ РІДНИЙ КРАЙ!
КУПУЙТЕ БОНДИ ПОЗИЧКИ ГАЛИЦЬКОГО УКРАЇНСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА!

КАРА ГАЙДАМАКІВ ЛЯХАМ.

(З „Гайдамаків" Тараса Шевченка).

На припоні коні отаву скубуть;
Осідлані коні, вороні готові.
Куди то поїдуть? Кого повезуть?
Он кого, дивіться! Лягли по долині,
Неначе побиті, ні слова не чуть.
Отто гайдамаки. На гвалт України
Орди налетіли; вони резнесуть

Ляхам, жидам кару;
За кров і пожари
Пеклом гайдамаки Ляхам одадуть!

* * *

Лягло сонце за горою,
Зірки засіяли,
А козаки як та хмара
Ляхів обступали.
Як став місяць серед неба,
Ревнула гармата;
Прокинулись Ляшки-панки —
Нікуди втікати!
Прокинулись Ляшки-панки
Тай не повставали:
Зійшло сонце, Ляшки-панки
Покотом лежали.

Гомоніла Україна,
Довго гомоніла;
Довго, довго кров степами
Текла, червоніла.

Гайдамаки
Гуляють, карають;
Де прийдуть, земля горить,
Кровю підпиває.

Погуляли гайдамаки,
Добре погуляли:
Трохи не рік шляхетською
Кровю напували
Україну, тай замовкли,
Ножі пощербили.
Посіяли гайдамаки
В Україні жито,
Та не вони його жали,
Що мусим робити?
Нема правди, не вросла:
Кривда повиває...

Така я досі
Осталася слава.

ЗАПИСИ В ГОТІВЦІ НА ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ

(Подаємо в такім порядку як приходять зголошення).

З переносу $80.022
1. Ню Йорк Ситі, через Лігу Ам. Горожан Укр. Роду 100
Зложили:
Сласюк Дмитро 5
Малик Василь 5
Вільк Марія 5
Вилтик Гарсей 5
Поясник Петро 5
Штик Йосиф 10
Паринський Петро 10
Кирилик Катерина 5
Дмитрик Іван 50
2. Бр. св. Йосафата, Френкфорд, Филадельфія, Па., через п. М. Стоколозу 50
3. Максимчак Михаїл, Патроб, Па., через п. Т. Королевята 5
4. Порада Дмитро, Питсбург, Па., С. С. через п. В. Котуляу 150
5. Обурн, Н. Й., через п. Г. Орищина 60
Зложили:
Курій Михаїл 10
Сидорик Емілїян 5
Гульчанський Іван 5
Ліщак Николай 5
Кльоб Василь 5
Прилак Дмитро 5
Маршінський Іван 5
Максимович Николай 5
Комариницький Іван 5
Гудлик Йоанна 5
Намісняк Демян 5
6. Мекаду, Па., через п. Д. Капітулу 15
Зложили:
Ністрян Іван 5
Ністрян Николай 5
Цап Федор 5
7. Іст Йонгстаун, О., через п. Р. Гітя 150
Зложили:
Цані Фурдас 50
Яким Іван 25
Пущак Семеон 10
Проняк Йосиф 10
Гулич Андрій 10
Фурдас Ольга 5
Фурдас Ярослав 5
Тхачишин Михаїл 5
Гуриняк Іван 5
Лисиганич Іван 5
Предка Матвій 5
Глущишин Михаїл 5
Машинський Петро 5
Баган Юстина 5
8. Дністрян Теодор, Годсон, Па., через о. М. Олексова 10
9. Бр. св. О. Николая, від. 354 У. Н. Союза, Гірві, Ілл., через п. А. Кухарського 50
10. Скрентон, Па., через п. С. Пелеха 55
Зложили:
Хороший Іван 5
Гнатів Михайло 5
Дзік Прокіп 5
Боянович Николай 15
Гуманський Максим 10
Шалаган Олекса 5
Гришко Василь 10
11. Приймак Йосиф, Болтимор, Мд. 10
12. Йонкерс, Н. Й., через о. О. Павляка 510
Зложили:
о. Олександер Павляк 100
Петришин Сильвестер 5
Гавриляк Николая 25
Семчин Николай 5
Дуцик Ева 10
Піхоньска Катерина 10
Мигаль Марія 10
Гузий Василь 10
Бр. св. Володимира 10
Сняк Іван 10
Мурчин Николая 25
Шашкевич Антін 10
Фатюк Михайло 25
Гадзун Бартоломей 10
Лабяк Марія 10
Укр. Спів. Тов. ім. Лисенка 100
Дуліба Дмитро 25
Скверис Гаврїл 5
Устянівський Николая 10
Лесів Григорий 25
Крамарчук Володимир 10
Бибель Теодор 10
Скорбала Андрій 10
Бр. св. Арх. Михаїла 25
Теличка Андрій 10
Стецик Марія 5
13. Филадельфія, Па., через п. С. Старосту 135
Зложили:
Староста Семен 50
Копичак Яцко 50
Винданка І. 25
Прокіп Захар 5
Бойко Іван 5
14. Джерзи Ситі, Н. Дж., через п. О. Логина 10
Зложили:
Чопей Олекса 5
Ломака Марта 5
15. Ню Йорк Ситі, через Лігу Ам. Горожан Укр. Роду 675
Зложили:
Петро Мельничук, Тов. Вільних Козаків М. Львова 10
Пословський Стефан 10
Мазур Василь 10
Возьник Марія 15
Яцишин Григорій 10
Вовк Андрій 5
Геренький Николай 10
Кухар Катерина 10
Першин Михаїл 10
Прийма Григорій 5
Хитрик Іван 5
Штогрин Іван 5
Чарнецький Теодор 5
Романів Катерина 5
Лехкий Стефан 10
Яхимів Петро 10
Гарасимів Володимир 10
Корчинський Николай 10
Барасюк Василь 10
Щигол Серафина 5
Мандзюк Василь 15
Сурма Евдокія 5
Слободзян Іван 10
Костецька Марія 10
Савицький Дмитро 5
Хомів Марія 5
Олинців Пилип 5
Романчук Іван 5
Сух Тимко 5
Соколовський Микола 5
Видник Марія 10
Кібкок Михаїл 10
Кучкуда В. 10
Дудлик Стефан 10
Ганчарик Павло 10
Баковський Василь 10
Яворський Данило 5
Стадник Іван 5
Мисан Анна 5
Багрій Стефан 5
Тарас Яким 5
Жовнір Іван 5
Поліщук Николая 25
Вінтонник Дмитро 10
Болінська Анна 20
Соловська Анна 5
Соловський Гринько 5
Писко Гринько 10
Кунчак Семен 5
Демчук Вілїям 5
Сеник Михаїл 5
Шевцік Стефан 5
Завіка Парпанка 10
Пирожок Гаврїл 20
Патер Олекса 5
Цільник Анна 10
Мельник Марія 20
Бужданган Панько 20
Савочка Михайло 25
Клюс Марія 5
Сюсра Василь 10
Вальорний Пилип 5
Медвідь Олекса 5
Сеник Анна 5
Сеник Розалія 5
Сеньковська Катерина 10
Віньський Василь 5
Сестр. св. Ольги, від. 2 50
Шуткат Бартоломей 5
Боднар Павло 5
Филипчук Анна (Василя) 10
Панчишин Николая 5
Редчук Іван 5
Сеник Михайло 5
16. Джерзи Ситі, Н. Дж., через п. К. Підкубишина 15
Зложили:
Міщук Параска 5
Дмитрів Петро 5
17. Сорочка Стефан, Броктон, Масс. 10
18. Вінїнг, В. Ва., через п. О. Кулягу 5
Зложили:
Вітенко Яків 5
Писарчик Іван 5
Чайка Дмитро 5
День Ілія 5
19. Елмайра, Н. Й., Пасельський Николая 10
20. Гемтремк, Мінн., через о. Д. Добротвора 160
Зложили:
Ільїшкий Петро 25
Крушкевич Антін 10
Дебеляк Гнат 5
Лецьо Василь 5
Товариство „Січ" 25
Ковальчук Йосиф 10
Гузар Володимир 25
Васько Дмитро 5
Гузар Микола 25
Ниша Зося 5
Атаманець Дмитро 10
Клак Гнат 20
Дмитришин Петро 10
21. Бр. св. О. Николая, Оксфорд, Н. Дж., через пг М. Диманського 10
22. Керницький Стефан, Норт Тонаванда, Н. Й., через п. І. Богдана 10
23. Ню Йорк Ситі, через Лігу Ам. Укр. Горожан 5
Зложили:
Дацко Кирило 10
Гула Денис 10
Фатюк Михайло 5
Капітулу 5
Зложили:
Мазур Віктор, Треско, Па... 5
Владиц Антін, Треско, Па... 5
Костів Йосафат, Треско, Па. 5
25. Лейквуд, О., через п. Д. Колачко 50
Зложили:
Бр. Сошестяів св. Духа, від. 108 У. Н. Союза 25
Бабик Іван 10
Цвек Григорий 5
Потажний Дмитро 5
Грушак Теодор 5
26. Н. Форемський, Ню Йорк Ситі 25
27. Лодлов, Месс., через п. М. Пукіша 5
Зложили:
Громада в Лодлов, Масс, даровано 10
Пукіш Макарій 5
Кульбанський Михаїл 5
Мельник Михаїл 5
Гнатів Ілько 5
Куртий Дмитро 5
28. Укр. Місцевий Комітет, Гейзелтон, Па., через п. О. Шаваравка 10
29. Кравчинин Григорий, Клівленд, О. 5
30. Тов. Укр. Робітників, від. 170 У. Р. Союза в Вест Істон, Па., через п. Н. Любольского 25
31. Гавриляк Григорий, Шікаго, Ілл., через п. М. Клима 5
32. Бофало, Н. Й., через п. Г. Плотницю 45
Зложили:
Бр. св. О. Николая, від. 276 У. Н. Союза 100
Бр. св. Арх. Михаїла, від. 121 Провидіння 15
Коруна Іван 5
Ортинська Стефанія 50
(Конець буде).
Зложили:
Бумбар Григорий 10
Лупишин Олекса 10
Шпунт Стефан 5
Крижановський Мих. 5
Нагірник Парпян 5
Юринець Іван 5
Семків Василь 5
33. Нечипор Юрко, Філадельфія, Па., через о. сов. М. Кіньша 5
34. Іван Кульчицький Ішмайло, Дурамвіл, Н. Й. 10
35. Майнервзїл, Па., через о. А. Лотовича 95
Зложили:
о. Антін Лотович 25
Гонтарчук Василь 10
Кисеняшин Василь 10
о. Ярослав Скрецький 5
Гнап Дмитро 10
Самійло Григорий 10
Царобій Іван 20
Бень Онуфрий 5
36. Лорейн, О., через п. М. Галянку 10
Зложили:
Возняк Алексій 5
Кацин Володимир 5
37. Шеремета Іван, Сиракюз, Н. Й. 500
38. Ню Йорк Ситі, через Лігу Ам. Горожан Укр. Роду 50
Зложили:
Жаблак Іван 5
Шевчук Стефан 5
Рабинська Крестина 5
Вільк Марія 5
39. Болтимор, Мд., через п. Й. Семенкова 50
Зложили:
Стець Франко 25
Рякочий Іван 25
39-А Крупа Іван, Шенандо, Па.) через п. Петра Онисика 10
40. Олифант, Па., через о. М. Гурянського 65
Зложили:
Греко-кат. церков 15
Тов. ім. І. Франка 50
41. Йонкерс, Н. Й., через п. Н. Турчина 100
Зложили:
Тов. Подільська Січ 25
Скробай Григорий 10
Хіцяк Антін 10
Салій Стефан 10
Бабій Онуфрий 10
Федьків Михаїл 10
Рибайлер Николай 10
Лагойда Іван 5
Салій Яків 5
Іванцин Іван 5
42. Ембридж, Па., через п. М. Фука 170

ЗАЧНІТЬ ТЕПЕР КУПУВАТИ
MAGNOLIA
І
STAR MILK
І ЩАДІТЬ ПРЕМІЙОВІ КАРТКИ НА ЦІННІ ПРЕМІЇ
Пішіть на котру небудь адресу на противній стороні премійової картки по ілюстровану премійову лісту.
„Виплатиться щадити премійові картки".

ЛИСТ З КИЄВА.

Редакція варшавського дневника „Українська Трибуна" одержала лист з Києва з відомостями, які мало назвати жахливими. Подаємо деякі з них до відома наших читачів:

„Ціни на продукти, які піднялися перед Різдвом, ще піднялися вгору перед нашим новим роком. Так 1. фунт цукру коштує 110.000 сов. руб., 1. ф. білого борошна — 25.000 с. р., 1. ф. житнього борошна 12.000 с. р., 1. ф. свинини — 60.000 с. р., 1. десяток яєць — 150.000 с. р., 1. ф. сала — 120.000 с. р., 1. ф. ріжу — 80.000 с. р., одна бутелька молока — 25.000 с. р., 1. ф. кави — 400.000 с. р., 1. ф. картоплі — 7.000 с. р., 1. ф. мила — 50.000 с. р., 1. ф. чорного хліба — 19.000 с. р.

„Розвинулася жахлива спекуляція. Жиди, особливо з тих частин України, де вони почували себе непевно, переселяися до Києва, де й переховуються. Тут все в їх руках. Сьогодня вранці одні цінн, увечері — другі. Навіть більше: як що хочеш щось купити (звичайно, продавши другу річ), „мусиш перевести цю операцію одночасно, бо за годину—вже другі ціни.

„За склеп з одним вікном на Хрещатику треба заплатити 80 міліонів. Наклали на всіх торговців невиносимі податки, яких не можна витримати. Як видко, богато крамниць буде зачинено. „Жаж обіймає населення. Урядовець середньої ранги одержує в Києві 600.000 с. р. (й то не-регулярно), а прожитковий мінімум одної особи за 2. мільйони с. р. Всі установи заповнені жидами й москалями, так що „чужій" людині тяжко знайти посаду. Треба працювати не двома, а десятю руками, щоб прогодувати одній людині.

В Києві від зелізничих ліньок часті пожежі, будинки розвалюються, труби лепають, бо переражаються. Дуже трудно з водою, бо водопровод замерзає. Освітлення лише у вибраних будинках, привілійованих, де живуть большевики. Трамваї не ходять. Тротуари попсуті. Зима люто, морози держаться страшні, а пуд дров — 40.000 с. р. Виходити на вулицю під вечір вже небезпечно, бо здирають верхню одіж. У нас лютує плямистий тиф і холера. Ховають без попа, бо нема чим платити. Мерців кладуть в лепе-ледве збитих з тандитних дощок трунах, на санки, і відвозять самі-ж родичі на кладовище. Все населення в одчаї—боїмося голоду. Кажуть, що засіяно 30 відс. посівної площі України. А на весну буде гірше, ніж зараз. Раковський заявив, що Україні загрожує стати другим Поволжям.

Загальне враження — далі йти немає куди. Холод, голод, пошести. Сотні тисяч жертв, а до нового врожаю далеко. Одна надія на Бога".

ГАМБУРГ
Проста дорога через подивлювані нові „О" кораблі. Їзда сполучена до всіх частий Европи.
ORBITA ..... Mar. 31, May 12
ORDUNA ..... Apr. 14, May 26
ARAGUAYA ..... Apr. 22
OROPESA ..... Apr. 28, June 9
VESTRIS ..... May 20
VANDYCK ..... June 3
VALBAN ..... July 12
Впрост до Чербо, Саутгемптон і Гамбург.
Всі кабіни замкнені. Нікої екстра оплати.
ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
26 Broadway, New York
або котрий небудь місцевий агент.

НА САНКАХ.

Гайта, коні! Вісьта, коні!
По рівненькому болоні!
Вихор кучерявий грає,
Сині гриви розвіває,
Розтеліює туман ярий,
Гей-же, коні, куди очі!

Гей, як швидко мчаться сани
Безконечними шляхами,
Тілько буря свище в уха;
Гу-гу! гоне заверюха.
Годі, годі! Далі, коні,
По широкій оболоні.

Далі, далі через борй,
Не зважають на гори і горй,
Вкриєм плечі туманами
І полнімемо світами,
Де ще думка не літала,
Де ще мрія не сідала.

Як весело серце бється,
Як свобідно гадка вється,
Як здорово кров іграє,
Втіха душу заливає.
Далі, коні, через горй,
Де на зводі сяють зорі!

Не женися, вихре, з нами
Мерехтливими шляхами!
Ти-ж землі лишень дитина,
Ся чужа тобі країна.
Ми небес сини і доні. —
Гайта, коні! Вісьта, коні!

(Світ Дитини).

Роман Завадович.

ПРИНЕСЛИ... ВЕЛИКИХ СЛІВ ВЕЛИКУ СИЛУ.

Нема на світі України,
Немає другого Дніпра;
А ви претеся на чужину
Шукати доброго добра,
Добра свободи, волі, волі,
Братерства братнього.. Найшли,
Несли, несли з чужого поля,
І в Україну принесли
Великих слів велику силу,
Тай більш нічого...

Т. Шевченко.

ВІД 10. СІЧНЯ С. Р.
ДОК. МЕД. МУСІЙ КАДЕЦЬ
50 ST. MARKS PL. (8th St.)
коло Другої Евені
буде приймати щоденно від 1—1 попол. й 6—8 вечер. У неділі і свята 9—1 попол.
Телефон: Dry Dock 1118.

? І ВИ ТАКОЖ ?
ВИБИРАЄТЕСЯ ДО КРАЮ,
щоби стати там до весняної роботи і святкувати Великдень разом з родиною? Забезпечіть собі місце на добрім, скорім шифі. — За шифкартою пишіть:
BOSAK STATE BANK
Scranton, Pa.
Памятайте, щоби вчас вислати поміч родині на Великодні свята. Гроші пересилаємо до краю скоро, безпечно, по найдешевшій ціні. — Перепроваджуємо всякі старокраєві правні і нотарільні справи.
Ваш заощаджений гріш можете безпечно і на добрий процент зложити в
BOSAK STATE BANK
Scranton, Pa.

МОСКОВСЬКИЙ ГОРОД

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ

НА ЗАПОРОЖУ.

Оповідання з другої половини 17-сотих років.

(Продовження).

(22)

Тепер, передумавши справу і я раджу вам, пане полковнику, сказати „моя хата з краю, нічого не знаю". Прикинтеся сліпим і глухим, та завертайте, таки ще звідси, домів. Ми вже самі мусимо дати собі раду.

— От, ще й тому треба мені бути дома, — додав полковник, — бо Василь безпечно поступить до мене, хоч би по Ухача. Дивно було би, як би в хаті ніхто не знав, де я. Ухача Василь не дістане... Я сам буду мусів показати Василеви дорогу... Таки зараз вертаю. Лише просив би, щоб ви вже тепер врадили головне, бо я цікавий, не дивуйтеся, знати, що ви пічете. Особливо рад би я знати, чи зачнете самі, чи будете вижидати війска... Щодо участи війска, то моя рада така: Ухачеви і чабанам скажи щось таке, щоби вони й не зголадувалися, що війско вислала січова старшина, та що воно взагалі з Січи.

Петро лишив полковника на боці і сам пішов поміж прочих.

— Коли вже приступаємо до діла, — промовив, — мушу вам дещо сказати, про що досі мовчав. Полковник відступає від нас, але за те ми дістанемо инших помічників... Як лиш в Січи скінчилася та славетна рада з еще славетнійшим рішенням, тоді ми оба, себ то я і Василий, метнулися між козаків збирати, потай старшини, охотників. В Січи, ще більше по дорозі сюди зібрали ми похапцем двіста хлопців. Се війско прямує за нами... до нас. Чи маємо самі зачинати, чи будемо ждати на війско? Без полковника буде нас тілько девятеро. Москалів є, з тими, що свіжо прийшли, двіста.

— Чого ждати? — обізвався Ухач. — Самі справимося. Нас мало, але увільнимо безмаль не триста хлопців. Ми лише сядемо, та пакаючи люльки, будемо дивитися на сю різню.

— Я боюся, — перебив Петро — що ті хлопи нам не поможуть, а радше попсують всю нашу роботу. Хлоп... не козак; не має військової козачої школи. Не має вправи, він неповоротний... А що найгірше, в кождій скруті не бачить поза собою світа божого... Лише думає про себе, щоби тілько себе спас. Вибач Ухачу, але ти сам не скажеш, що кождий хлоп такий як Ухач. Як би всі були такі, то вже всі були би, так як ти, без нашої помочи на волі. І я гадаю, щоби не ждати на війско. Але махнім рукою на поміч хлопів. Ліпше буде ,нам самперед самим справитися з Москалями і аж опісля увільнити хлопів. Я боюся метушні і безладя. Боюся, що увільнені передвчасно хлопи звяжуть нам руки, будуть колодами під нашими ногами і допоможуть Москалям, бодай частині, виходнутися з хатні. Як будемо рахувати на хлопів, то попечемо собі палці.

— І я думаю, — потвердив Калник, — що хлопи богато нам не поможуть. Всеж таки, метушня, яка настане по їх увільненню, поможе нам, бо вони і Москалів заколотить. Бачучи бігаючих сюди то туди хлопів, не будуть знати, перед кім боронитися, де скритися, куди втікати... Але в сім не головне діло, а в тім, чи зачинати роботу самим, чи ждати на війско? Я гадаю, що заждати на війско, аж воно окружить від степу тих свіжих Москалів. Тоді можемо, і без порозуміння з Калиничем, зачинати. Війско поможе нам, ми війску.

Петро вернув до полковника і переказав йому раду Ахюая.

— І я гадаю, що так буде ліпше.

— Колиж бо мені тяжко буде зробити спілку з Василем. Він готов не згодитися на таке.

— То можна все те вимудувати так, що воно, неначе само так склалося. Я, не виявляючи того, що ви тут, підмовляю Калинича, щоби обступив тих Москалів, що в степу. Він се і без моєї поради зробить, бо лише таким способом не випустить жадного в степ. Як він з війском надійде, то я вишлю на отсе місце чабана, щоби так, як то Калник розмовляє з родиною, трема стовпами дим давав знати, що війско є.

— Як на сім стане, то я заведу вас до мене, — додав Ахюай. — Там заждете, аж поки дим не скаже нам, що війско вже надходить. Часу маємо доволі, найменше цілу добу, бо війско з возами посувається поволи. Ми їхали чвалом, тож сильно їх випередили. Між тим я поїду з сином в степ і повимикую насаджену Филемоновом лозину, щоби який Москаль, як вихопиться з наших рук, не знайшов дороги назад.

Станувши на ночі, що заговірники пробеуться крізь млаку під московський город раньше, але за роботу возьмуться аж тоді, коли прийде війско Василя і загатить Москалям дорогу в степ. Полковник попрощався і вернув домів. Проче товариство пустилося за Калником в сторону ліса. Коли надійшли над багно, що боронило приступу до його хати, задержалися, бо ніч була дуже темна.

— На той бік годен перейти лише я і яй син, хоч би й в ночи, — сказав Калник. — Хто другий не перейде і в день. Давнійше було тут майже непрохідне багно. Пройти мож було хиба в дуже сухе літо. Ще мій тато, коли рішився замешкати в отсім ярі потім боці млаки, загородив до него дуже штудерним способом. Саме тоді літо було дуже сухе, хоч з великим трудом мож було по сухій ходнути. Батько попритащував дубові колоди, повикопував у болоті рови, на добрий скок одна від одної і в ті рови повкладав колоди. Опісля зататив, ось там в низу відплив води з млаки. В млаці вода підненеслася і рідка грузявина покрила колоди так, що їх звідси не видко. Хто знає, де лежать ті колоди, і скачучи уміє потрапити на них, так що не сховзнеся, може, скачучи з колоди на колоду пройти на той бік. Як треба провести коня чи візок, кладемо з дощок, опираючи їх на колодах, лавку.

Калник з сином пройшли млаку, попритащували дошки і по недовгім часі також ціле товариство було по тім боці. Я байраку, перед землянкою Калника розклали огонь. Калник приняв їх тим, чим годен приняти такий, що жиє в лісі і з ліса. Аюкай і сини зіли зараз, що було в хаті готове і поїхали в степ вимикувати натичену Москалями лозу. Вернули аж над раном. Ухача дуже кортіло вирушити зараз до московського города, бо хотів як найскорше дібратися до сина. І бувби зробив се проти волі товаришів, як би не те, що звідси не знав добре ні проходу через багнистий ліс, ні напряму. Мусів ждати терпеливо, аж вирушить все товариство. Калник лише вислав сина, щоби підглянув, що Москалі роблять. Казав йому відійти так, щоби не бачив Ухач, бо сей безпечно пішов би за ним і, думаючи лише про сина, готов був попсувати ціле діло.

* * *

Вже тоді, коли втік був Ухач, Филемонов ходив мов сповида. Боявся, що збіглець сповістить про все Запорожців, а він не мав охоту зійтися другий раз з такими очайдухами, як, примірном, Чедоля. Тепер, по своїй погрозі кинені й на пращанне Марті Чмелівній, не міг надіятися пощади. Однак по кількох днях, коли розіслані в степ підїзди не помітили нічого, Филемонов успокоївся. Гадав, що Ухач або пропав у млаках, або втік домів у Полтавщину. Коли спіймав Насаду і коли опісля відкрили побіг Калника, Филемонов і в своїм городі, окруженім вартовними, не чув себе безпечним. Хату, в котрій мешкав, а готових було вже кілька хат, обставив сторожиці і з надвора і в середині. Як виходив з хати, то також окружений салдатами. По одній безсонній ночи рішився сій непевности зробити кінець. Мусів Калника дістати в свої руки. Гадав, що знайде його у полковника, або у Батюка. Як ні, то надіявся від сеї ночи провідати, де його кутівка і яким способом до неї дібратися.

(Дальше буде).

НА УКРАЇНУ
Часто відїзджаючі великі кораблі
RED STAR LINE
ВПРОСТ ДО ЛІБАВИ
Великі нигідні кораблі. Добрий харч і доволі. Богато осібних кабін. Чемна обслуга, яка говорить Вашою мовою.
AMERICAN LINE
ВОДНА ДОРОГА НА УКРАЇНУ ЧЕРЕЗ ГАМБУРГ
Регулярно відїзджають
MONGOLIA MANCHURIA
MINNEKANDA
(3. кляса тільки)
WHITE STAR
ДО ЧЕРБО І САВТГЕМПТОН
Близькі сполучення з портами на Україну
MAJESTIC (56.000 тон)
Найбільший корабель в світі.
OLYMPIC (46.000 тон)
HOMERIC (34.000 тон)
ДУЖЕ ГАРНІ УРЯДЖЕННЯ ДЛЯ ПАСАЖИРІВ ТРЕТЇ КЛЯСИ.
За замовленнями удавайтесь до: PASSENGER DEPARTMENT, No. 1 Broadway, New York або місцевих агентів.

R. M. S. P. ДОДАЛА ТРИ КОРАБЛІ.
Потреба кораблів для обслуги в наближайшій осені і літі є така великана, що Royal Mail Steam Packet Company зачувала три додаткові кораблі (se: Lanprori I Ill, Vestris, Vandyck і Vauban) для піддержання своїх відїздів. Додаткові кораблі будуть відходити з Ню Йорку до Чербо, Саутгемптон і Гамбург 10. мая, 3. червня і 12. липня. Ніби сим будуть їздити між Ню Йорком а Buenos Aires щоб помогчи обслужити велику силу їздів пасажирів до полудневої Америки яка звичайно починається в другій половині червня. Та сама обсугуя якою тішилися пасажири на регулярних „О" кораблях сеї компанії, буде і на додаткових. Ми радимо щоб Ви пробували відразу замовлення на повисше згадані дні відїзду кораблів як що хочете вертати до рідного краю.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ „ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ШИФКАРТИ
ПОТАНІЛИ
СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ
ПАШПОРТИ
КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ
ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ
РОДИМЦІ! Заки віднесетесь до фірм, котрі іменуються Українцями тільки злятого, що мабуть родились на Україні, або до таких, що заборгано обіцюють, удайтесь устно або письмо до знаної Вам від літ ПРАВДИВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НОТАРЯЛЬНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ, яка находиться у власнім будинку і полагоджує висші згадані справи найтаньше, найскорше і під повною гарантією.
T. J. HRYCEY & CO.,
329 S. 4th ST., PHILADELPHIA, PA.

БАЛТИЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ

ВПРОСТ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ З ЮО ЙОРКУ ДО:

ГАМБУРГ ..... 3 класа $105.50
ДАНЦІГ ..... „ „ .....$108.50 | 1 $5 задаток
ЛІБАВИ ..... „ „ $110.00

ЗНАМЕНИТІ КОРАБЛІ-ДВОШРУБОВІЦІ ВІДПЛИВАЮТЬ
„ЛАТВІЯ" 22. МАРТА
„ПОЛОНІЯ" 5. ЦВЕТНЯ

Також новая прама лінія між Ліфан — Данціг — Галіфакс, Канада.

Зарекомендуйте місце у наших уповажнених агентів у вашому місті, або BALTIC AMERICAN LINE, Inc., Gen'l. Pass. Agents, 9 Broadway, New York City.

Telephone Circle 1418

АВТОМОБІЛЬОВА ІНСТРУКЦІЯ.
Як Ви є без роботи прийдіть до нас і вивчіться фаху що не потребував оглядатись все за звичайною роботою. Научіться добре платного фаху, заробляючи від 40 до 50 дол. тижнево по одержанню свідоцтва на гарантією.
ПАМЯТАЙТЕ що заки надасте гроші на науку прийдіть і засмотріть

Інформації від нашого інструктора отримуєте рівночасно наші найновіші автомобілі і переконаєтеся як учитись на них управляти.
AREA AUTO SCHOOL, 146 West 56th Street, NEW YORK CITY

З ВЕСНЕЮ ДО РІДНОГО КРАЮ

В місяцю марті відпроваджуємо чотири партії наших людий до краю, на найліпших кораблях.

Кожий і Ви хочете вертати до своєї родини в товаристві ВАШИХ КРЯЯНІВ І ТОВАРИШІВ, щоб в потребі одеи другому помогти, то напишіть зараз до нашого УКРАЇНСЬКОГО ЕМІГРАШИНОГО БЮРА, а ми постараємось, щоб всі з Вашого повіту й з Вашого села їхали разом на одній шифі.

По інформації пишіть на адресу:

Ukrainian Immigration Bureau
KASYAN BAHREY,
245 COURT STREET, NEWARK, N. J.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЧИТАЛЕНЬ І БІБЛЮТЕК.

Хто потребує українських книжок для Читальни чи Бібліотеки, най віднесеться у сій справі до Книгарні „Свободи". Там є найбільший вибір української літератури, а й згадана книгарня дає на таку ціль зокрема назначений опуст на всіх книжках, що є у неї на складі.

Пишіть по катальог книжок та близші інформації на адресу:
"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

Григорій КУНАШЕВСЬКИЙ

ПРЕДСТАВИТЕЛЬ ВСІХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ.
Шифкарти на всі найвигіднійші Кораблі.
Старанна опіка для родин.

Родимці! Бажаєте святкувати в краю надходячі СВЯТА, старайтесь замовити собі місце до відїзду, поки не число відїжджаючих з кождим днем зростає.

Бажаєте вислати грошеву поміч оставшій в краю рідні, висилайте її сейчас, щоб Ваша змогла в час еще на СВЯТА таку отримати.

За всякою порадою повинні віднестись з повним довірем до знаної Вам старої фірми, где все полагоджується точно і ретельно
G. KUNASHEVSKY, 179 E. 3rd ST., NEW YORK, N. Y.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЧИТАЧІВ.

КНИГАРНЯ Українського Народного Союза має найбільший склад й вибір українських книжок і продає їх по можливо найнизших цінах.

Пишіть по катальог книжок на адресу:
"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

ХОЧЕТЕ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СВІЙ ДІМ І СВОЄ ЖИТТЯ?

Коли так, то маєте нагоду ще нинька. Зберегайте собі один з тих револьверів, кого маємо їх повний запас. Придається Вам тут а також на проворт до дома.

Тут подаємо Вам всякого рода револьвери до Вашої вподоби, які лише можете дістати в Америці. Подаємо Вам короткий опис кождого револьвера. № 1. Автоматичний револьвер, 32 калібер, з найліпшої чорної сталі, за одним заходом стріляє 9 вистрілів, так скоро бо як найшвидша крісь, без найменьшого гуку і дуже легко. Є він гарно викінчений, малого формату, гарантований на довгі літа. Ціна всего $15.95. № 2. Комбінований револьвер, враз з ножиком, 22 калібер і дуже практичний. Хто його ще на бачив, не може пізнати чи справді це є револьвер. Є він дуже гарно викінчений, поліраю нікелеву обробу, вістря в нім є так остре, що можна бороду підголити, а в разі нападу має стріляє. Той револьвер можна носити в кишені від кампельки. Цена дуже низька. $5.95. № 3. Кожаний револьвер, 32 калібер, на 5 вистрілів, малого формату, гарно викінчений, цена всего $.75. Тоймний, тілько на 5 вистрілів $10.00. № 4. Ломаний револьвер, 32 калібер на 5 вистрілів. Той револьвер сам кулі викидає і дуже чудово викінчений, малого формату, доброї міцнї. Цена $13.50. Револьвер, тільки 38 калібер, марки поліцайської, з чорного нікелю, цена 14.25.

УВАГА: Хто замовляє котрий небудь з тих револьверів, просимо вирізати сей купон і зазначити назвіщем виразно, який номер револьверу і який калібер, враз зі замовленням виложити той купон до одного. Замовлення просимо залучити $1.00 задатку, а решту тоді заплатите як почта вам доручить пакунок. Наш товар є гарантований, а враз невдоволення, гроші звертаємо. Замовлення посилайте на адресу:

UNION PROTECTIVE COMPANY,
748 North Robey Street, Dept. 3, Chicago, Ill.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЕ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА—СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.
"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

ПРОТОКОЛ
З РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗА.

У вівторок, дня 7-го лютого 1922 р., точно о год. 9. рано, в домі У. Н. Союза під числом 83 Гренд Стр. в Джерзи Сіти, Н. Дж., зійшлися члени Головного Уряду У. Н. Союза на Річне Засідання, щоби згідно з приписами статута організації радити над добром і поступом її.

Отворенне.

Згідно з § 63 статута У. Н. Союза, отворив Засідання голов. предсідатель д. С. Ядловський і в перших словах своєї промови звернув увагу зібраних головних урядників на неприсутність д. А. Савки, члена гол. Уряду і довголітнього менаджера органу У. Н. Союза, „Свободи", оправдуючи його неприсутність тяжкою і невиліримою недугою, виражаючи при тім своє і всіх зібраних гол. урядників співчутте для неприсутного д. А. Савки.

Дальшими словами пояснив голов. предсідатель, ціль і задання Річного Засідання так як цего вимагав факт, що це перший раз зійшлися новообрані, послідною Конвенцією головні урядники на Річне Засідання, та предложив програму нарад.

Після прийнятя програми, як буде оголошена в програмі, головний рекордовий секретар І. Каштанюк, відчитав імена головних урядників У. Н. Союза, вибраних 15 голов. Конвенцією, що відбулася в Філядельфії, Па., на днях 11—18. жовтня 1920 р.

Спис членів Головного Уряду У. Н. Союза.

Семен Ядловський, голов. предсідатель; Теодор Грицей, гол. містопредсідатель; Марія Ольшанівська, гол. містопредсідателька; Іван Каштанюк, голов. рекордовий секретар; Роман Слободян, голов. фінансовий секретар; Василь Левчик, гол. касієр; Андрій Савка, завідатель „Свободи"; Степан Милянович, Василь Гасій, Іван Вавречак, члени контрольної комісії; Константин Кирчів, Михайло Петрівський, Микола Шевчук, Володимир Яськевич, Степан Баюс, Степан Кудрик, Анна Сташник, Марія Мельник, радні; о. Микола Стратинський, Дмитро Андрейко, Микола Мурашко, члени редакційної комісії.

Згідно з програмою Засідання, перший зложив звіт головний предсідатель У. Н. Союза, д. С. Ядловський.

У тім світі д. С. Ядловський подав що слідує:

Справоздание головного предсідателя:

Уряд предсідателя Організації перебрав я з днем 31. грудня 1920 року. Обовязком моїм як предсідателя, поза чисто формального характеру функціями, було глядіти і полагоджувати, враз з другими членами екзекутиви, всякі инші справи входячі в обсяг Організації або дотикаючі її посередно чи безпосередно. Справоздання більше формального натури здадуть дотичні головні урядники, а мені лишається подати загальний перегляд та важнійші моменти Організації за минувший рік.

Рік 1921 для нашої Організації належить під деякими зглядами до років важнійших моментів.

Поза справи внутрішні, які прийшлося в тім році полагоджувати, накопичені обставинами попередних років, поза недопасанем зросту організації в нових членах наслідком припинення іміграції і загального безробіття, наша організація переживала рік народної борби українського народу, який гуртується під її стягом.

Послідна 15. головна конвенція передаючи дільоводство організації новообраному теперішному урядови, передала йому з деякими важнійшими уухвалами до виконання і переведення. До сих важнійших уухвал належать:

1. Уведенне в житте зміни статутів, уухвалених 15. голов. конвенцією.

2. Зміна органу з 3-тижневника на денник.

3. Реформа Молодечого Союза.

4. Звільненне членців, членів мужів від плаченя за орган і календарі.

5. Злука запомогових організацій.

6. Видане календаря.

7. Редакційна Комісія.

8. Сиротинець.

9. Асигнуванне суми $5.000 для потерпівших у війні.

Наведені висше зміни та уухвали зістали переведені як слідує:

1. Зміна статутів зістала уведена в житте з днем 1. січня 1921 року як се приписує статут.

2. Зміна органу з 3-тижневника на денник була уведена в житте з днем 1. січня 1921 року на підставі референдум, як сего бажала собі 15. головна конвенція.

3. Реформа Молодечого Союза зістала переведена дорогою референдум та увійшла в житте з днем 1. липня 1921 р.

Викінченне і як слід, по деяким легальним причинам, невиконане, що наступить доперва на нинішних річних зборах головного уряду, так би сказати лів формально, а формально на будучій конвенції.

4. Звільненне членців, яких мужі належать до організації, від плаченя за орган і календар уведено в житте з днем 1. січня 1921 року.

5. Злука запомогових організацій українських, бажана 15. голов. конвенцією неприносила жадних успіхів. На порушенне сеї справи спеціально до сего вибраним комітетом в нашім органі, органи других укр. запомогових організацій відізлися неприхильно до сеї гадки, а декотрі навіть забралися де лайок на адресу нашої організації і на сім справа покінчилася.

6. В справі календаря на рік 1922, після бажання 15. голов. конвенції, видано референдум на підставі котрого видано календар по ціні 30 ц. від члена.

7. Редакційна Комісія, новокреований уряд 15. голов. конвенцією, увійшла в житте і обняла сей уряд з днем 1. січня 1921 р.

8. Справа Сиротинця покінчилася в слідуючий спосіб. По 15. голов. конвенції я повідомив відповідні чинники про запавшу на 15. голов. конвенції уухвалу наслідком чого відбулися кілька разові засідання в тій справі, в яких поза нашу організацію брали участь представники теперішного сиротинця в Філядельфії, представники „Провидиня", представники гр.-кат. діецезії, представники Робітничого Союза і Народної Помочи. Вислід з всіх тих засідань був той, що хотяйна ті фактичний сиротинець, який мігби в повні відповідати вимогам і своїй задачі, треба побудувати новий, один сиротинець спільний, для всіх. Щоб се осягнути, рішено, щоби кожда організація, котра хоче взяти участь в сім гуманнім ділі, предложила своїм членам свій плян і дорогою референдум зажадала від них їх опінії в сій справі, а також чи вони згодяться наложити на себе відповідний податок на будову і удержанне такої інституциї. Уряд нашої організації вислав референдум в сій справі до своїх членів, вислід котрого був сей, що члени рішаючою більшостю не згодилися з предложенням їм пляном нооподатковаиннем. Тим самим головний уряд застановив всі дальші кроки в тім напрямі.

9. Уухвала 15. голов. конвенції висиснування з каси організації суму $5.000 для потерпівших у війні була переведена в той спосіб, що до Українського Горожанського Комітету у Львові на річ вдів і сиріт вислано $2.500; до др. Смаль Стоцького в Чехах на річ інтернованих, і студентів вислано $1.251; до проф. Дністрянського у Відни на річ студентів у Відни і Югославії вислано $1.249.

Отсе буде все що дотикаєся виконання важнійших уухвал та постанов 15. головної конвенції. За сим слідують головні події з організаційного житя за час від 31. грудня 1920 р. до 31. грудня 1921 р.

(Дальше буде).

БЮРО ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ БОЖДІВ В НЮ ЙОРКУ.

Повідомляється отсим громадян України міста Ню Йорку, що Уряд на бонди Позички Національної Оборони можна складати в ІНФОРМАЦІЙНИМ БЮРІ Лиги Горожан і Жовнірів України, Ню Йорк, 30 Вест Ст. Ніа улиця. Там також можна відбирати готові бонди, які прийшли з Вашингтону.

НЮЙОРСЬКА ЛІГА ГОРОЖАН І ЖОВНІРІВ УКРАЇНСЬКОГО РОДУ:
Степан Дебільський, голова
Тимко Мінецик, секретар.

НЮЙОРСЬКІ СПІВАКИ І СПІВАЧКИ.

Нюйорська громада хоче устроїти в день демонстраційного походу — до якого саме приготовляється

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

Устроєнне концерту запаяся Український Хор під артистичною управою пром. Теодора Окуневича. Треба одначе, серцяти сей хор давнини і сіяними силами. Тому просимо отсим всіх бувших членів сего хору а також всіх инших співаків і співачок, що доперу приймали до сего всего чавого хвата, прихопити на проби сего року кождої середи і пятниці, о год. 7.45 вечером в нерковній залі на 7-ми ул. 58,60,62

Василь Лазура,
голова Українського Хору.

ФАРМИ!

НА ПРОДАЖ 40 акрова фарма близько стрікарн і великого міста. Добрі будинки і добра земля. Яблока, сливки, малини, вишні, ожиноки, фармерські знаряди і інвентарь. Цина $4000. Заплата після згоди. Голосниєся до: Arthur Lindberg, Fruitport, Mich. 56-58

ФАРМА НА ПРОДАЖ.
121 акрів земелі з того 50 акрів оріного поля, решта пасовисно і ліс. Близько до церкви і школи, 15 мінут до кримерн, 3 милі до міста. Добрий дім на 8 кімнат, бобрня, курники, вода в барні і ставі. 11 коров, 3 ялівки, 2 бики, 3 коні, 40 курий, 20 гусів сіна, 15 бушелів кукурузи, 100 бушелів гречки, 150 бушелів барабольки. Ціна машинерия фарерська. Приїзд з молока добрий. Фарма в добрім положенню. Ціна $6.500, вплати $2.500 а решта на легкі сплати. Голосниєся до властителя фарми: Louis Bodnar R. F. D. 3, Newark Valley, N. Y. 58,60,62

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!
Родимці! Купуйте фарми дешево в околиці фабричного міста Oneida (Бувасиє, N. Y. Тут є найліпші землі, теплійші сторони. Тут хурма не змерзне Вам в ліці як це діється дальше на північ від нашої сторони. Голосниєся до: A. FRANCZAK Real Estate, Durlamville, Oneida, N. Y. 58,60,62

ФАРМА в околиці New London, спродається з причини недуги. 237 акрів доброї землі, 100 акрів орного поля та з 137 акр. і пасовиско; дім на 10 комнат, 2 стодоли, і всі другі добрі будинки; 32 корови, 17 кодов, 5 ялівок, 1 бугай, 3 коні, стадо курий, 10 безрог і ціся фармерська машинерия. Ціна $8.500, вплати готівкою половина, а решта на догідні сплати. По близші інформації голосниєся від адресу: Walsh Molinsky, 85 Ave. B, New York. Властитель фарми: Stefan Hatowitz, R. F. D. 1, Yantic, Conn. 57,60,62

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!
Хто хоче дихати свіжим воздухом, та працювати без боєзні над собою, то нехай собі купить фарму в наших сторонах коло міста Oneida, N. Y. Такамо з бізнесменів котрому надоїло жиє житя, то може собі купити фармерський шпор межи Українцями фармерами, котрі належать до У. Н. Союза. Генеральний шпор з 35 акровою фармою, 8 румний дім, 2 вагіні, фіґ. гаяс, корн гаяс, лїс гаяс (повно леду на літо) і гераж, пара добрих коней, 4 корови, 2 ялівки, 4 безроги, гусь кочки, курі, і тулиці фармерські. В гарній околиці, при самій стейтовій дорозі за три ґрі каналі, 5 мінут коло до дома і школи, 4 милі до більшого міста Онейда. Ціна за фарму і шпор $12.000, вплати $5000, а решта на рати. — Фарма 55 акрів землі і забудовання, 2 корови, 2 ялівки, пара коней і тулиці. Ціна $3500, вплати $1900, а решта на рати. І богато других менших та більших фарм до спродання. По близші інформації пишіть на адресу: JOHN SIEMASZ, Star Bridge, N. Y., P. O. Durlamville, N. Y. F. R. D. 1. Телефон 17 F. 24, Oneida, N. Y. 60,62,65,68

НА ПРОДАЖ ФАРМА 100 акрова в стейті Ню Джерзи, з чого 60 акрів під управою а решта грубий ліс і пасовиско, 3 сади, дім о 7 комнатах з винницею і всі будинки господарчі, 8 штук худоби, 2 коні, 4 безроги, курн і гуськи, всі машинерія господарча і знаряди, 10 акрів оплишна і 16 акрів засіяної, кукшоцвіки і тимотки, будинки асекуровані на 3500 дол., близенько школи, до двох стацій не цілі 2 милі, до міста 3 милі а до великого міста 8 миль. Кожда з Ню Йорку $2.75. Ціна за все 4500 дол., з чого 2000 дол. готівкою а решта на догідну сплату. Голосниєся письмено або лично на адресу:
VL. KNIHINITSKY,
30 East 7th Street, New York, N. Y.

ВЕЛИКА НАГОДА!
Хто хоче купити фарму, здайтеся до мене, до свого чоловіка. Я не сам фармер довший час і знаю де є добра і дешева фарма. Помочу у всім мо суді. Тут фарми суть близько міст і фабрик, продукта суть добрі на всьо і всьо добре родиться, навіть тютюн. Єсть дуже кулелевих в літі і т. д. Недалеко мене є фарма, великий барген, на стейтовій дорозі, 350 акрів, 9 румів, дім, стіни ґіт в хаті, вода тепла і студена, купальня, бовя, сайло, всі тулиці ковальські і машинерія фармерська, 3 корови, 2 телят, пара добрих коней, богато ліса і матеріялу. Та фарма є на 30 штук худоби а через слабе здоровля властителя Американця, спродається те все разом за $5.600, $1.600 готівки або $1.000, решта на сталий морген або сплата. Голосниєся як найскорше. Знаю ще о менших фармах що можна купити тано. STANLEY NYCZAY, Staffordville, Conn.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.
Родимці! Маю кілька фармів до продажи, котрі знаходяться в дуже добром положенню, близько школи, молочарні і де є богато Українців. 1) 125 акрів, землі з того 15 акрів ріллі, а решта до орення і пасовиско. Забудовання дуже добрі, вода запущена в стайни і в дому; 16 корови, 4 ялиці, 1 бугай, 4 коні, стадо курий, 3 свиней і всі фармерські знаряди. Фарма дві милі від міста. Ціна фарми $6.000, вплати $2.000 а решта на догідні сплати. 2) Фарма 5 миль з того 50 акрів ріллі, а решта землі, 5 коні, 1 кіль, стадо курий, 2 свиней, забудовання першої класи і всі фармерські знаряди. Ціна $3.200, вплати $1.000 а решта на догідні сплати. Знаю ще про більше фарм до спродання, великих і малих. По інформації пишіть до: WASYL SYNIUK, P. O. Box 223, Boonville, N. Y. 60-62

НАЙНОВІЙШИЙ
KITTIDLOI
КОНЦЕРТИ СТАРОГО БАЗАРУ
ВИШИТЕНО КОМІДОМ
OLD
SIGNY BAZAR
34 E. 7-ма ул.
New York, N. Y.

ВИСТАВА В НЮ ЙОРКУ.

В дружини Сільного Базару 30 Іст 7-ма улиця буде вистава українських образів через цілий тиждень від 12. до 18. марта. Тим також буде можна почути вистави і виконання з Радянської України, які щойно надійшли. Отворено кождого дня і в неділю. Вступ відомий. 57-61

ХЛІБОРОБИ В НІМЕЧЧИНІ.

В Берліні 30 січня с. р. відбулись під проводом В. Леонтовича сходини „союза українських хліборобів в Галичині". Член союза М. Тимофійв зробив доклад на тему: „Ціни й методи організації українських хліборобів у Німеччині". Основні думки цього доклада були такі: сучасний занепад української державности і господарчого життя поясняється тим, що український хліборобський клас не зумів здержати державного проводу в своїх руках і захистити Україну від визиску чужою силою. Він був розєднаний внутрі себе, розбитий на поміщиків, куркулів, середняків, бідніщих; ділився на стани (дворянство, козацтво, селянство), навіть на національности (Українці, Малороси, Русскіе, Поляки, Німці і т. д.); звідси розбіжність думок та орієнтації, хліборобська маса, залишившись без своєї голови — своїх культурних клясових елементів, мусіла врешті попасти під більшевицьку ярмо. Наслідком того стався такий сам по собі абсурдний факт, що хліборобською Україною править, її репрезентує, купка чужих їй по крови, по вірі і по всій своїй психолоґії людей, а хлібороби примушені працювати, як піддані цієї купки; або класти свої голови в неорганізованих повстаннях; або нарешті тинятись на вигнанню.

На думку М. Тимофійва треба створити один керуючий центр всієї практичної хліборобської політики за кордоном.

На слідуючі сходини намічено доклади: „Інтереси великого і інтереси дрібного хлібороба на Україні" та „Українська держава і хліборобська кляса".

NORTH GERMAN LLOYD
Дво-шрубові кораблі
ДО СХІД. ГАЛИЧИНИ
в кабінах або 3. клясою
NEW YORK — BREMEN.
S. S. York.....29. марта
S. S. Seydlitz.....12. цвітня
S. S. Hannover.....26. цвітня
і що другу середу.
Знамення обслуга. В 3-тій клясі вигідно замикаючи покої з 2, 4 і 6 ліжками. По близші інформації голоситься до котрого небудь льокального агента або
NORTH GERMAN LLOYD
18 PEARL ST., NEW YORK

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!
Вже маємо на складі
РАХУНКОВІ КНИЖОЧКИ
до скорого множення, очислювання платні, міри, ваги, площі, поємности і других бизнесових обчислень.
Ціна примірника, оправленого в тверду полотняну оправу 50 ЦЕНТІВ.
Пишіть на адресу:
"SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER
Добре здоровле варта золотого долара кожда платня є свідоцтвом доброго здоровля.
Вижекіть ісцносцні болі правдивим Pain-Expeller, старий приятель родини. Домагайтесь на нім Аксиог купецького знаку.
35 і 70 центів в аптиках або
F. AD. RICHTER & CO.,
104-114 So. 4th Street,
Brooklyn, N. Y.

КАЛЄНДАР „ПРОСВІТА"
НА 1922 РІК.
Ціна 75 центів з пересилкою.
Пишіть на адресу:
"SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ВЕСЕЛА БАНДУРА
Повний збірник веселих і жартівливих пісень і приспівків до музичних інструментів і танців.
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ
Замовлення посилати до:
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ українсько-польський ресторант. Голоситися на адресу: 105 St. Marks Place, East 6th St., New York City. 58-60

ВАЖНЕ! ВАЖНЕ!
З початком місяця марта б. р. буде корабельні лінії Hinburg i Amerikan Line і North German Lloyd вирішують рахунки за шифкарти і посилки гроші які не були чи то шифкарти чи гроші перенесені на наслідком війни і воєнного стану, хто з наших людий має того рода справи не вичинені з повисшими компаніями, нехай зголоситься до: Mr. Frank J. Sullivan, 45 Broadway, New York City. 56-58

ДР. МИКОЛА Я. ВОСТРОСАБІН
РУСЬКИЙ КРАЙОВИЙ ЛІКАР.
Посідає велику і довголітну практику як хірург і акушер в сторін країни Америці.
Лічить мущин, женщин і дітий.
Пацієнтів приймає в домі під ч.
79 Sussex St., Jersey City, N. J.
Урядові години: рано 9—10; 1—2 і 6—8 вечер. в неділі 9—4 пополудни.
Рівнож відвідує хорих по домах на телефонічне покликанє в кождім часі. Телефон Montgomery 5562.

ДР. АБОВИЧ
Говорить по українськи.
ЛІЧИТЬ ВСІ ХОРОБИ МУЩИН І ЖЕНЩИН.
Урядові години, від 9. рано до 8. веч. і неділі до 1. попол.
329 E. 10th St., близько Ave. B, New York City.

СПЕЦІЯЛІСТ
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
СПЕЦІЯЛІСТА ХРОНІЧНИХ НЕДУГ, КРОВИ, ШКІРИ, НЕРВІВ, ЖОЛУДКА І НИРОК.
Порада даром.
DR. ZINS
110 E. 16 ST., NEW YORK
Межи 4th Ave. і Irving Place.
Годин від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. попол.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Години приймання: від 9. рано до 9. вечер, в неділі до 4. пополудни.
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і воєнцкі. Переводить всякі операції. Дає медужим безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG
304—2nd AVENUE,
межи 17-ою а 18-ою улицею
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 1582 Stuyvesant.

ДО КРАЮ
можемо відіслати кождого хто схоче працювати на кораблі відомо одним днем при легкім занятю. Пашпорти на виїзд полагоджимо до прибутю до нас. Звертіться до:
GREENWICH LABOR AGENCY,
129 Greenwich Street,
New York, N. Y.

$5.25 „H. & R." АВТОМАТИЧНИЙ РЕВОЛЬВЕР ЗА $5.25.

Рабунки відбуваються що дня. Як хочете забезпечити себе, не чекайте як обкрадуть Вас. Хто з найовість собі цини сдавний „Н. & R." автоматичний револьвер. Тут є нагода ним не можна помокнути. Наші сдавні „Н. & R." є гарантовані. Регулярна ціна револьвера є $11.00, одначе тоді як оголошуємо наш ціни ми знижили ціну до $5.25, так щоб кождий міг купити.
Наші сдавні „H. & R." є робені з найліпшої сталі і є гарантовані в стрілці за одним малодушенем. Коли замовите напишіть чи хочете 22, 32 або 38 калібер, також чи хочете сталевий чи нікльований. Гарантія це оголошена, і пішлить до нас з Вашим іменем і адресою та 25 цнт. марками на посилку. Ціну $5.25 виплачуєте коли одержите револьвер. Не пишіть нікому. Пишіть сейчас! Всі замовлення поза Америкою мусять бути заплачені згори.
WESTERN ARMS CO., Dept. G. 8,
1330 N. Western Ave., Chicago, Ill.

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
Українські Погребники
Без бальзамі і могили сторони Чікаго або загальні поминки, телефонуйте до МУЗИКИ і замовляйте гроби.
2231 W. CHICAGO AVE.
Tel. Seeley 4252 і West 2157